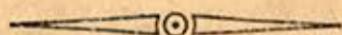

351.79

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ И ВОДА
ГЕНЕРАЛНА ДИРЕКЦИЈА ВОДА

3615

ТИП ПРАВИЛА
И
ПРОТОКОЛ ОСНИВАЊА ВОДНИХ ЗАДРУГА

У БЕОГРАДУ
ШТАМПАРИЈА „С. В. САВА“. — БРАНКОВА 16. ТЕЛЕФОН 249.
1923.

1 јануара 1942. год.
Београд.

360/
3452/2

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ И ВОДА
ГЕНЕРАЛНА ДИРЕКЦИЈА ВОДА

ТИП ПРАВИЛА

И

ПРОТОКОЛ ОСНИВАЊА ВОДНИХ ЗАДРУГА

бн. 37578

У БЕОГРАДУ
ШТАМПАРИЈА „С. В. САВА“. — БРАНКОВА 16. ТЕЛЕФОН 249.
1923.

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ И ВОДА
ГЕНЕРАЛНА ДИРЕКЦИЈА ВОДА

ТИП ПРАВИЛА
и протокол оснивања водних задруга

ПРАВИЛА

Водне задруге

I. Опште одредбе

Чл. 1.

Име задруге је

Овим именом задруга се служи на свом службеном печату.

Чл. 2.

Опстанак и трајање задруге нису везани за време.

Чл. 3.

Седиште задруге је у
где се држе скупштинске и одборске седнице.

Чл. 4.

Циљ и задатак задруге је

(опис хидротехничких радова и назначење места, где се спроводе)

Чл. 5.

Чланови задруге су:

- Сви они поседници, чију земљу задруга брани од воде и чија је земља употребом воде постигла, већу вредност;

2. — Сви они појединци и правна лица који имају користи од задружног рада и који доприносе задужним трошковима.

II. Устројство задруге

Чл. 6.

Задужне послове обављају:

- а) скупштина,
- б) одбор,
- в) председник и подпредседник,
- г) управа,
- д) чиновници и помоћно особље.

III. Задужна скупштина.

Чл. 7.

Задуга врши своје самоуправно право у задужној скупштини.

Чл. 8.

У делокруг задужне скупштине спада:

- 1) — Установљење или измена задужних правила;
- 2) — Установљење или измена правила за одбрану од поплаве и употребу задужних постројења;
- 3) — Извештај о раду задужног одбора и управе;
- 4) — Установљење потребних радова;
- 5) — Избор, отпуштање (свргнуће) и разрешење задужног председника, подпредседника, одбора, надзорног одбора и управе; делокруг и међусобни однос свих ових органа;
- 6) — Број, плате, делокруг и дужност задужних чиновника и помоћног особља као и регулисање њихових одношаја према органима под 5);
- 7) — Задужни буџет;
- 8) — Ревизија рачуна;
- 9) — Склапање зајмова;
- 10) — Стварање резервног фонда за поплаву;
- 11) — Уједињење с којом другом задругом и распуштање задруге;

12) — Сви предмети, који по закону, уредбама и Министарским наређењима спадају у делокруг скупштине.

Одлуке по тачци 1 — 11 важе тек по одобрењу Министра Пољопривреде и Вода, а одлуке по тач. 9. важе тек по споразумном одобрењу Министра Пољопривреде и Вода и Министра Финансија.

Чл. 9.

Редовна скупштина одржава се годишње једанпут месеца

Чл. 10.

Ванредну скупштину може сазвати задужни председник у свако доба. Четвртина задужних чланова, а тако исто задужни одбор и управа могу уз мотивацију у свако доба писмено тражити, да се скупштина сазове; председник је у таквим случајевима дужан, да скупштину сазове. Ако председник то не учини у року од 8 дана од уручења писменог захтева, Министарски Повереник сазива скупштину на жељу заинтересованих.

Чл. 11.

У скупштину треба сазвати све чланове задруге. Чланови са самосталним гласом сазивају се појединачно, они пак чланови, који у групама гласају, сазивају се путем надлежног општ. Суда. Позиве са назначењем дневног реда треба разаслати 15 дана пред скупштину, у коју треба позвати и Министарског Повереника.

Чл. 12.

Право гласа у скупштини врши се у размери заинтересованости.

Посед од ..... ha, даје право на један глас.

Они чланови, који у задужном подручју имају мање од ..... ha, могу се сложити у групе и могу по групама и путем својих пуномоћника са онолико гласова учествовати у решавању, колико гласова пада на групу.

Ако се они, који немају самосталног гласа, не би сами груписали у року од 5 дана пред скупштину, надлежна оп-

штина одређује свога изасланика, који ће их по горе наведеном заступати.

Делови поседа мањи од ..... *ha.*, не узимају се у обзир при установљењу права гласа.

Нико не може имати више од половине укупних гласова.

Чл. 13.

Задружни одбор сваке године саставља листу гласача са бројем њихових гласова и подноси је на одобрење првој скупштини у години.

Чл. 14.

Пуномоћници самосталних гласача као и пуномоћници груписаних гласача морају своја сведоцима потврђена писмена пуномоћија предати председнику пре отварања скупштине. Доцније предата пуномоћија не узимају се у обзир. Пуномоћници као ни општински изасланици не могу своје пуномоћије предати другим, да их они заступају.

Пре дневног реда скупштине треба оверити присутне гласове и пуномоћија.

Чл. 15.

У скупштини председава задружни председник или у његовом осуству подпредседник. Ако ни један од њих није присутан, скупштина бира председника за ту прилику.

Чл. 16.

У скупштини се може решавати само по предметима дневнога реда. Изузимају се предлози о сазивању нове скупштине. Самостални предлози само онда могу бити предметом расправе, ако се 15 дана пред скупштину пријаве председнику, да би их ставио на дневни ред. Предлози, који су касно приспели, стављају се на дневни ред наредне скупштине.

Чл. 17.

За доношење пуноважних закључака, потребно је да присутни представљају трећину свих гласача. У противном случају треба у року од 15 дана сазвати нову скупштину, која без обзира на број заступљених гласова пуноважно решава по предметима истог дневног реда.

Чл. 18.

Скупштинска решења доносе се релативном већином присутних гласова. Ако су гласови једнако подељени председник одлучује личним гласом, који има преко степена своје заинтересованости.

За установљење или измену задружних правила и за склапање зајмова потребна је апсолутна већина свих задружних гласова. Ако прва скупштина није способна да донесе решење сазваће се нова скупштина у којој решавају присутни без обзира на број заступљених гласова.

За распуштање задруге свагда је потребна већина од две трећине свих задружних гласова.

Чл. 19.

Председник установљује дневни ред скупштине, пази на правилан ток саветовања и прозива говорнике по реду, којим су се пријавили.

Чл. 20.

По завршетку дебате председник изриче закључак према већини или ако је потребно, наређује гласање. На жељу четири члана скупштине председник је дужан да нареди гласање.

Чл. 21.

У свакој скупштини треба саставити протокол, у којем треба назначити имена присутних као и број *ha.* и гласова, које заступају.

Записник потписује председник и секретар, а оверавају га два скупштином изабрана члана.

Чл. 22.

По један примерак скупштинског записника треба послати: сваком члану задруге са самосталним правом гласа или његовом пуномоћнику, пуномоћницима груписаних чланова, заинтересованим општинама. Генералној Инспекцији Вода, Министарском поверијенiku и осим тога у року од 15 дана након скупштине треба један примерак путем Министарског поверијеника поднети Министру Пољопривреде и Вода.

Чл. 23.

Сваки члан задруге у праву је, да се у року од 30 дана рачунајући од дана скупштине жали Министру Пољопривреде и Вода против скупштинских решења.

Жалбу треба предати задужној управи, која ће је путем Министарског Повереника неодложно упутити Министарству Пољопривреде и Вода.

Чл. 24.

Скупштинска решења, ако није било жалбе, ступају у важност након 15 дана рачунајући од дана, када је односни записник поднесен Министру Пољопривреде и Вода.

IV. Председник и подпредседник

Чл. 25.

Задужног председника и подпредседника бира задужна скупштина на три године између задужних чланова или њихових опуномоћеника и то са апсолутном већином гласова.

Задужна скупштина власна је да председника и подпредседника, ако не врше своју дужност, разреши пре него што би им мандат истекао и да бира новог председника и подпредседника.

Мандат задужног председника и подпредседника, који је опуномоћеник ког задужног члана, престаје и пре изборног рока, ако се пуномоћ укине. Председник и подпредседник чији је мандат истекао, могу се понова бирати.

Чл. 26.

Задужни председник:

1. — сазива скупштину и одборску седницу и председава у овима;

2. — пази, да се решења скупштине и одборске седнице извршују;

3. — мотри на рад задужних органа и, ако примети у ком било правцу нехатност или неисправност саопштава своје примедбе управи; ако управа не би ствар уредила на умирење председника, може је председник изнети пред одбор или скупшину;

4. — именује задужне чиновнике на предлог управе и препоруку задужног одбора.

Чл. 27.

Ако је председник спречен у вршењу својих права замењује га подпредседник.

V. Одбор

Чл. 28.

Одбор се састоји из председника, подпредседника и још најмање три члана; чланове одбора бира скупштина на три године са релативном већином гласова између задужних чланова и њихових пуномоћника.

Сваке године иступа трећина одборника. Истујање се одлучује прве две године којком а доцније по трајању мандата.

Одборници, који су иступили, могу се понова бирати. Задужни чиновници не могу бити чланови одбора.

Скупштина може одборнике разрешити и пре него што им мандат истече ако не врше своју дужност.

Чл. 29.

У одбору председава задужни председник или подпредседник, ако су оба спречена, присутни одборници бирају између себе председника за ту прилику.

Чл. 30.

За доношење пуноважних закључака потребно је, да су осим председника присутна још 4 члана. Ако се одбор не би састао у овом броју, треба га у року од 8 дана понова сазвати и тада пуноважно решавају три члана рачунајући и председника.

Чл. 31.

Чланови одбора гласају лично и без обзира на број гласова, које имају у скупштини. Председник гласа само у случају ако су остали гласови једнако подељени. У личним питањима, а на жељу два члана, гласа се тајно.

Чл. 32.

Одборске седнице држе се редовно двапут у години.

Ванредну одборску седницу може председник задруге сазвати кад год је потребно и кад год важели задружна управа; два члана одбора могу уз мотивацију писмено тражити да се одбор сазове. Председник је у том случају дужан да одбор сазове у року од 8 дана.

Чл. 33.

Чланове одбора треба сазвати у одборску седницу најмање 8 дана раније.

У одборску седницу треба позвати Министарског Повереника.

Чл. 34.

Одбор:

1. — води рачуна да председник задруге или његов заменик у присуству директора или поверилика мора вршити преглед касе сваког месеца;

2. — чини предлог скупштини о постављењу, разрешењу и отпуштању задружне управе, о броју и плати задружних чиновника, надзорника, чувара и служитеља, о њиховом делокругу, и дужностима;

3. — проучава и са извештајем подноси скупштини буџет наредне године, извештај Надзорног Одбора о задружним рачунима протекле године, периодичне извештаје задружне управе у управном раду и у опште све предмете, који долазе пред скупштину;

4. — у име задруге, а на основу нарочитог скупштинском пуномоћија и на представку задружне управе, одобрава уговоре, који ма у ком било смислу терете задругу;

5. — извршује у опште све, што му је у дужност стављено законом, уредбама, министарским наређењима и решењем скупштине.

Чл. 35.

Дужност одбора је да одмах обустави сваку неправилност у деловодству и све оне одлуке задружне управе, која сматра да су у противности са законом, уредбама, министарским наређењима, задружним правилима и задружним интересом.

Чл. 36.

Одбор је одговоран задрузи лично и материјално.

Чл. 37.

У одборским седницама треба саставити протокол и у њему назначити имена присутних.

Записник потписује председник и секретар, а оверавају га два члана одбора.

Записник одборске седнице треба у две копије послати Министарском Поверилику.

VI. Надзорни Одбор

Чл. 38.

Надзорни одбор бира се на три године и састоји се из три члана, који нису уједно чланови задружног одбора.

У погледу избора Надзорног Одбора важе установљења чл. 28.

Задатак Надзорног Одбора је да контролише задружно рачуноводство, да испита задружни инвентар и годишње закључне рачуне и да о резултату поднесе извештај скупштини.

Чл. 39.

Надзорни Одбор је дужан да рачуне испита у року од најдуже 2 месеца од дана установљења истих, те да их поврати задружној управи на даљи поступак.

VII. Управа

Чл. 40.

Задружна управа састоји се из директора и дежурног члана, које бира скупштина на предлог задружног одбора.

Чл. 41.

У делокруг управе спада:

1. — администрација у ужем смислу и
2. — техничка управа.

Чланови управе — директор и дежурни члан — упућени су на споразуман рад.

Чл. 42.

За директора може се бирати само дипломирани инжењер који има бар пет година хидротехничке праксе и који је бар три године био у служби Генералне Дирекције Вода.

Инжењери, који нису били у служби Генералне Дирекције Вода могу се само у привременом својству поставити за Директора задруге. Ако привремени директор трогодишњим радом докаже своју способност може се одређењем Министра Пољопривреде и Вода коначно потврдити у својству директора.

Чл. 43.

Дежурног члана бира задружна скупштина из своје средине, на години дана.

Дежуну чланство опуномоћеника престаје и пре рока од године дана, ако се пуномоћ укине.

У овом случају сазива се ванредна скупштина, која бира новог дежуног члана.

Чл. 44.

Против избора задружне управе могу се заинтересовани у року од 60 дана од избора жалити Министру Пољопривреде и Вода путем Министарског Повереника.

Чл. 45.

Плату и остали припадају задужног директора установљује скупштина на предлог одбора.

Дежурни члан врши своју дужност бесплатно, али кад у задужном интересу путује има право на дневнице и путне трошкове, које има директор.

Чл. 46.

Чланови задружне управе могу се ставити под дисциплинарну истрагу.

Дисциплинарну истрагу могу наредити: председник, одбор, скупштина и Министар Пољопривреде и Вода.

Наредбодавац може члана управе, који се ставља под истрагу, и сuspendовати. Одбор је у овом случају дужан да се у року од 15 дана постара за заменика.

Дисциплинарна истрага се води по начелима установљеним за државне чиновнике.

Чл. 47.

Управа води све задужне административне послове и коначно решава све оне административне предмете, који не спадају у надлежност скупштине, одбора или председника нарочито:

1. — чини председништву предлог о намештању, отпуштању и разрешењу задужних административних чиновника;
2. — намешта и отпушта, у оквиру одобрених кредита, канцеларијско помоћно особље и служитеље;
3. — располаже административним чиновницима, канцеларијским помоћним особљем и служитељима, надзира рад ових, одржава дисциплину међу њима;
4. — издаје налоге за исплату у оквиру одобрених кредита и (код задруга за одбрану од поплаве) у случају поплавне опасности располаже поплавним фондом;
5. — (код задруга за одбрану од поплаве) стара се на предлог директора и набавци материјала потребног за одбрану.
6. — саставља предлог и образложење буџета, за наредну годину, склапа закључне годишње рачуне предходне године, подноси извештаје и предлоге одбору и скупштини.

Чл. 48.

Задужни директор:

1. — чини председништву предлоге о намештању, отпуштању и разрешењу задужних техничких чиновника;
2. — у оквиру одобрених кредита намешта потребно техничко помоћно особље;
3. — располаже техничким чиновницима и осталим техничким органима задруге и води надзор над њиховим радом;
4. — води задужне радње и надзира одржавање задужних објеката;
5. — води све задужне техничке послове;
6. — (код задруге за одбрану од поплаве) преузима у инвентар набављени материјал за одбрану и самостално уз потпуно личну одговорност, располаже тим материјalom и води одбрану у случају поплавне опасности.

Чл. 49.

Задужна управа заступа задругу пред властима и трећим лицем.

Чл. 50.

Потпис задружне управе обавезује задругу и даје јој право у свима случајевима, који су предвиђени законом и овим правилима.

Уговоре, који терете задругу, може управа склапати тек уз предходну пуномоћ одбора.

Чл. 51.

У свом делокругу мора се задружна управа придржавати граница, које су одређене задужним правилима и решењима скупштине.

Чл. 52.

Задружна управа врши своју дужност под личном и материјалном одговорношћу.

Чл. 53.

Задрушна управа дужна је, да на скупштинским и одборским седницама даје објашњење по свим предметима свога делокруга.

VIII. Чиновници и помоћно особље.

Чл. 54.

Задружни чиновници су:

- а) деловођа,
- б) хидротехничар,
- в) главни машиниста.

Чл. 55.

Деловођа по упуству управе:

- а) води деловодник и остале потребне књиге и регистре;
- б) води задружну кореспонденцију и обавља све оне писмене послове, који спадају у делокруг задужне администрације;
- г) води и у реду држи архив;
- д) води задужно рачуноводство и рукује задужном касом;
- ђ) сваког месеца саставља исказ о стању касе, о предстојећим терминима плаћања и о требовању;
- е) води евиденцију о плаћању приноса;

ж) крајем сваке године закључује годишње рачуне и предаје их са потребним документима управи;

з) у опште извршује све административне послове, које му председник и управа повери и које је дужан вршити у интересу задруге.

Чл. 56.

Деловођа је за руковање задужном касом одговоран лично и материјално и дужан је да у име каузије положи своту која је једнака са његовом годишњом платом.

Чл. 57.

Деловођу бира задружна скупштина на предлог задужне управе релативном већином гласова.

Чл. 58.

Хидротехничар је непосредно подређен директору и помаже му у административним и техничким радовима, у канцеларији и на терену. Нарочита му је дужност да води надзор над помоћним особљем и да руководи извршењем техничких радова.

Чл. 59.

Хидротехничара бира задружна скупштина на предлог директора релативном већином гласова.

Чл. 60.

Главни машиниста:

- а) рукује машинским постројењима по специјалним прописима;
- б) води надзор над помоћним машинистима и ложачима;
- в) води регистре о раду машина и о трошењу горива и мазива.

Чл. 61.

Главног машинисту бира задружна скупштина, на предлог директора, релативном већином гласова.

Чл. 62.

Задужно помоћно особље су:

- а) писари,

- б) чувари канала и насыпа, машинисте, ложачи,
- в) служитељи.

Чл. 63.

Задруга према потреби и буџетској могућости држи потребан број помоћног особља.

Писаре и служитеље поставља и отпушта задружна управа. Чуваре канала и насыпа, помоћне машинисте и ложаче поставља и отпушта задужни директор.

Чл. 64.

Задужни чиновници и помоћно особље, осим свог службеног одношаја не могу имати никаквог посебно уговора са задругом нити се могу бавити приватним послом без дозволе од стране председника или одбора.

Чл. 65.

Дисциплинарну истрагу против задужних чиновника и помоћног особља води задужни одбор по начелима, која су установљена за државне службенике.

Чл. 66.

Ради боље спреме у одбрани од поплаве, образује се поплавни фонд, којим се посебно управља, тако да је у случају опасности свагда на расположењу.

На име поплавног фонда одређује се на сваки километар задужних насыпа по ..... динара.

Свата, која се за време поплава утроши из тога фонда мора се надокнадити из ког другог фонда или разрезати на задругаре и наплатити најдуже у року од шест месеци након поплаве.

Завршне Одредбе.

Чл. 67.

Задужна управа дужна је, да задругаре извести о разрезу задужних приноса и ренте задужних зајмова у року од 15 дана по коначном одређењу буџета од стране Министра Пољопривреде и Вода.

Чл. 68.

Задругари су дужни уплатити принос и ренте зајмова у четири једнаке рате: првог дана сваке четврт године, дакле првог јануара, априла, јула и октобра.

Ко не уплати до половине другог месеца односне четврти, тај плаћа за целу четврт годишњих 6% интереса на неуплаћену своту.

Чл. 69.

Распуштање задруге и ликвидација задужне имовине врши се по чл. 145 – 155 Уредбе о оснивању водних задруга у предратним границама Краљевине Србије и Црне Горе.

* * *

У конституанти одржаној ..... ова правила су прочитана, од тачке до тачке продискутована, примљена и за основна правила задруге проглашена.

у .....

Окружни Начелник,

Инжењер Дирекције Вода,

Председник задруге

Чланови одбора.

Рађено у општинском суду

19 год

ПРОТОКОЛ

Оснивања водне задруге

у

Присутни су били од стране власти:

Од стране заинтересованих: поседници и опуномоћени заступници по приклученој гласачкој листи.

Потписани Окружни Начелник као председник отвара скупштину, констатује, да су сви заинтересовани прописно сазвани и приклучује протоколе односне списе по чл. 5—8 закона о оснивању водних задруга.

Потом позива присутног инжењера пројектанта да прикаже и образложи нацрте и прорачун. После примедбе од стране заинтересованих и објашњена од стране инжењера, председник изјављује, да појединости пројекта спадају у надлежност већ основане задруге и позива заинтересоване да се изјасне, желе ли да се сложе у задругу у циљу остварења пројекта или не желе. По стављеном питању гласа се по општинама и појединце. У приложеној листи заинтересованих назначено је ко је гласао за задругу а ко против.

По свршетку гласања председник констатује, да је од укупно ..... гласа, гласало за задругу ..... гласа, против задруге ..... гласа, није било присутно ..... гласа.

Пошто они, који су гласали за задругу, представљају законом прописану већину, председник проглашује водну задругу основаном и ставља на дневни ред прешрес основних правила и бирање председника и одбора.

По резултатима гласања изабран је за преоседника задруге ..... за подпредседника .....

У одбор су изабрани .....

Председник изјављује, да ће неодложно учинити потребне кораке, да се основна правила потврде и пројекти одобре.

Оверење записника поверава се члановима (најмење двојици)

Потом председник закључује скупшину констатујући да је у свему одржана по пропису.

Деловођа

Окр. Начелник,

(два члана)

37578